

WOORD & DAAD

Uitgave van de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel

'De annunciatie'
Julius Schnorr von Carolsfeld, 1818

8 december 2020, 48ste jaargang, nummer 4

Protestantse
Kerk

Wat zeg je?

Mensen die slechthorend zijn, kennen het probleem. Ze hebben moeite anderen goed te verstaan. In een gesprek raken ze de draad kwijt, ze reageren op iets dat de gesprekspartner niet heeft gezegd, en dat kan nogal eens tot spraakverwarring leiden en miscommunicatie. Dat is wel op te lossen, maar het belangrijkste probleem is het gevoel er niet bij te horen. Wanneer je in een vergadering bent en niet kan verstaan wat iemand zegt. Dat je net niet hebt begrepen waarom iedereen ineens moet lachen. Het geeft je een gevoel buiten de groep te staan, en dat is een heel naar gevoel. Als we bij een groep aangesloten zijn, dan willen we het gevoel hebben dat we erbij horen. Als we dat gevoel niet meer hebben, dan haken we af of worden onverschillig.

Taal is ontzettend belangrijk. Zonder taal kunnen we geen informatie uitwisselen, kunnen we elkaar niet vertellen wat we willen, en kunnen we niet uitleggen hoe we ons voelen. Dat is niet helemaal waar. Zonder taal kunnen we elkaar ook begrijpen. Een klein kind kan zich niet in taal uiten, maar kan wel degelijk duidelijk maken wat het wil of niet wil. Ook kunnen we aan elkaars gezichtsuitdrukking en houding aflezen hoe iemand zich voelt. Daarom was het ook zo fijn dat we met Gedachteniszonondag bij elkaar konden zijn, al was het in kleine groepen, om op die manier met elkaar te delen wat in woorden bijna niet is uit te drukken. Het elkaar zien, de blik van verstandhouding, en het opsteken van een kaars bij een liturgisch stillen: daarbij zijn woorden bijna niet nodig.

En dat maakt de coronatijd zo moeilijk. Want die nabijheid moeten we nu zo vaak missen. Door de maatregelen blijven we op afstand van elkaar, soms zelfs met isolatie en eenzaamheid tot gevolg, en de mondkapjes bedekken een groot deel van het gezicht waardoor expressie verloren gaat.

We zijn daardoor meer dan anders aangewezen op de taal. We kunnen elkaar bellen, maar dan moet je praten (en luisteren). We kunnen elkaar een kaartje sturen maar dan moet je woorden schrijven. We kunnen elkaar een app of een mail sturen, maar ook daarmee kun je alleen maar talig communiceren.

Toch is dat voorlopig de enige manier om contact met el-

kaar te houden. De kerkdiensten gaan vanaf 29 november weer van start, gelukkig. En ook willen we alternatieve mogelijkheden voor ontmoeting in het leven roepen, zoals een koffie-met-elkaar in de kerk, of een gespreksgroep. Maar daarbij is het steeds de vraag of het wel door kan gaan, en zijn er zeker mensen die een bijeenkomst met meerdere personen niet opzoeken uit angst besmet te raken.

We hebben de taal om contact met elkaar te blijven houden, ook als we elkaar niet zien. Het is voor velen van ons voorlopig de enige manier. Je kunt contact houden door iemand te bellen, of een kaartje te sturen. Dat wordt ook veel gedaan in onze gemeente. Maar niet iedereen vindt het makkelijk om de telefoon te pakken en iemand op te bellen, zonder dat er een aanleiding is.

Maar bedenk dan eens hoe fijn u het vindt wanneer iemand je zomaar belt en vraagt hoe het met je gaat? Hoe fijn is het als je je verhaal even aan iemand kunt vertellen. Dat je het gevoel hebt dat er aan je wordt gedacht, en dat je merkt dat er naar je wordt geluisterd.

Maar zelfs wanneer je elkaar dagelijks ziet, kan het nog wel eens mis gaan. Mijn zoon van vijftien, bijvoorbeeld, is voornamelijk geïnteresseerd in laptops, mobiele telefoons en virtual reality. Daar hoort een specifiek vocabulaire bij, een taal, die ik niet begrijp. Hij houdt hele

verhalen tegen mij, waarbij ik af en toe begripvol 'hm-mm' zeg, en ondertussen vraag of hij zijn huiswerk al af heeft. Hij vertelt verder over screens, features en RAM-geheugens. 'Het is een 15.6 inch scherm met een refresh rate van 144 Hertz. Dat kan in principe 144 fps maar dan moet de CPU en GPU dat ondersteunen. Resolutie is 1920 x 1080 dus dat is prima. Het is full HD. De CPU is een i7 met 8 core. Hij heeft 16 GB RAM. Verder heeft-ie 512 GB SSD. De video-kaart / GPU is dedicated, en dat is een RTX 2060. Daarmee kan ik dus heel goed VR games spelen en de grootste games kan ik dan op de hoogste kwaliteit spelen op een redelijke FPS.'

Belt u mij ook eens, om te vragen hoe het met mij gaat.

*Petra Zweers
kerkelijk werker*

Van de redactie

Inmiddels heeft u het vierde en laatste nummer van 2020 van Woord&Daad in de brievenbus gevonden. Op dit moment bent u het ook gaan lezen. Dat duurde even, want u kon niet meteen afscheid nemen van de prachtige voorplaat.

Het is een verbeelding van de Annunciatie, de aankondiging aan Maria van de geboorte van Jezus. Het is uit 1818 (geen renaissance, maar renaissancistisch) van de hand van Julius Schnorr von Carolsfeld.

Dat is niet het enige wat er te kijken valt in dit nummer, want ik noem ook meteen de afbeeldingen van twee van de vele kerstkaarten, die Boudewijn Goudswaard voor eigen gebruik gemaakt heeft. U vindt ze bij het In Memoriam, dat Geurt Baerends over hem schrijft, en de andere op pagina 11.

En er is weer veel te lezen. Beschouwende artikelen, bv. van onze eigen redacteur Arie, die hoopvolle veranderingen in onze maatschappij als gevolg van de pandemie bespreekt, en een sfeerverslag maakte van de startzondag, bv. van Anneke

Nieuwenhuizen, die deze keer, heel persoonlijk en tot onze vreugde, 'Het Woord is aan...' verzorgt, bv. van Chris in zijn Mondtjesmaat, en natuurlijk van Petra, in haar rubrieken. Tini Malingré schrijft over gedenken bij kaarslicht..., Jeannet over 't Hemeltje.

Ook vragen wij aandacht voor de kerstpakkettenactie 2020.

De kerkenraad houdt ons op de hoogte van het overleg met de Johannesgemeente, van de organisatie van de diensten in corona-tijd, en van wat verder zoal relevant is. Dick van Hattum, de man van de opmaak, maakte er weer een mooi geheel van.

Piet H.O.

Samengaan als overlevingsstrategie

Tijdens de startzondag van 13 september presenteerden Johan Zwart en Jan Haan de stand van zaken van de samenwerking met de Johannesgemeente in Eindhoven. We schetsen hier de hoofdzaken van de presentatie toen.

Onze uitgangspunten zijn:

- Instandhouding van de vierplek
- Voortzetting lokaal diaconaal en pastoraal werk
- Behoud van onze kerkelijk werker

Voor het realiseren van deze uitgangspunten is het nodig dat we bestuurlijk elders onderdak vinden omdat we op termijn niet de menskracht hebben om de kerk in stand te houden als zelfstandige organisatie. De druk op het kleine aantal ambtsdragers moet verlicht worden. Velen hebben dubbelfuncties en het vertrek van ambtsdragers is vrijwel niet op te vangen.

We hebben inmiddels ruim een jaar gesprekken gevoerd met mensen van de Johannesgemeente. Het doel daarvan was elkaar te leren kennen, de mogelijkheden van samengaan te onderzoeken en de sfeer bij elkaar te ervaren. Het is een positieve ervaring geworden. We hebben mensen ontmoet die open stonden om de uitdaging van samengaan te onderzoeken vanuit het besef dat je verantwoordelijkheid voor elkaar moet nemen. Ook hebben de ambtsgroepen gesprekken met elkaar gevoerd om verschillen en overeenkomsten te onderzoeken en om na te gaan of ze in de toekomst goed

zouden kunnen samenwerken. Ook dit is goed verlopen, natuurlijk worden er verschillen zichtbaar, maar die zijn zeker overbrugbaar.

- De pastoraatsgroepen kenden een grote mate van herkenning bij hun pastorale werk en kunnen van elkaar leren;
- de diaconieën zien veel parallellen, maar hebben ook accentverschillen;
- de mensen van eredienst hebben geconstateerd dat er verschillen en overeenkomsten zijn en dat er zeker van elkaar geleerd kan worden;
- we hebben inmiddels geen ambtsgroep vorming en toerusting meer en sluiten aan bij het programma van de Johannesgemeente;
- bij beheer (kerkrentmeesters) zijn de werkwijzen vergelijkbaar;
- de kerkenraden zien veel overeenkomsten in de problemen die ze op zich af zien komen, ook de Johannesgemeente is een vergrijzende gemeenschap;
- de samenwerking in de coronatijd met de vieringen is een prachtig eerste resultaat geweest van de gesprekken die we gevoerd hebben.
- Door de coronapandemie is de gezamenlijke vrijwilligers dag helaas niet doorgegaan.

Tijdens de PowerPointpresentatie is een schema getoond hoe de organisatie er na de fusie uit zou kunnen zien. Aan onze kant komt in dit organigram een kerkenraadscommissie van bv. twee ambtsdragers en de kerkelijk werker. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor het

draaiend houden van de vierplek en zijn tevens lid van de wijkkerkenraad van de Johannesgemeente waar de vierplek formeel onder valt. Daarnaast komen er teams voor de dingen we nodig vinden bv. voor pastoraat, lokaal diaconaat, organisatie kerkdiensten en lokaal beheer. De mensen die daarin werken hoeven geen ambtsdrager te zijn en dragen dus ook geen bestuurlijke verantwoordelijkheid. Let wel, dit plaatje is een gedachtenexperiment om idee te krijgen hoe de zaak organisatorisch in elkaar gezet kan worden en hoeveel menskracht daarvoor vervolgens nodig is.

In de gesprekken die na de presentatie werden gevoerd werd waardering voor deze stappen getoond en waren er vooral vragen om een beter begrip te krijgen. Er werd ook aandacht gevraagd voor een bezinning op wat ons kerkzijn inhoudt in deze tijd waarin secularisatie en kerkverlating dominante verschijnselen zijn.

Na 13 september zijn we niet stilgevalen. We hebben met de kerkenraad Algemene Zaken (AK) van Eindhoven gesproken over een gemeenschappelijk principebesluit tot samengaan. De AK staat hier positief tegenover, maar moet daarvoor naast de Johannesgemeente ook de beide andere wijkkerkenraden raadplegen, wat de komende maanden plaatsvindt.

Wilt u contact hebben over dit artikel? Dan kunt u mailen of bellen naar:

Jan Haan of Johan Zwart

Corona, nieuwsbrief en kerkdiensten

Tijdens de coronaperiode is in de kerkdiensten nog steeds het aantal kerkgangers beperkt. Zij die wilden komen moesten vooraf hun toegang aanvragen op datum en toegangsuur. Die regels zijn bovendien niet voorspelbaar omdat de regering telkens nieuwe eisen aan bijeenkomsten stelt.

Gelukkig is er sinds enkele jaren voor de kerkleden een wekelijkse nieuwsbrief, waarin de corona-betreffende eisen nauwkeurig omschreven worden. Maar ja, die nieuwsbrief bereikt maar ongeveer 150 kerkleden, ofwel ongeveer

de helft van al onze leden. Het zal nog wel een tijd duren waarin onze leden bij kerkbezoek voor die onverwachte regels kunnen komen te staan. Het lijkt me daarom nuttig voor die helft van onze leden dat ze zich ook op onze nieuwsbrief aansluiten.

Jacques den Boer

(Aansluiten gaat door uw e-mail adres op te geven in: www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl onder 'nieuwsbrief')

COLOFON

Woord&Daad is een mededelingenblad dat wordt uitgegeven door de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel. Verschijnt 4 à 5x per jaar. Oplage 500 ex. Redactie: A. van der Harst, P. Oosting. Opmaak: D. van Hattum. Druk: Drukkerij 'Puntscherp', Eindhoven.

Distributie en bezorgklachten: Son en Breugel: Dhr. F. Isarin, tel. 0499-476885 St.-Oedenrode: Mw. G.C. Damen, tel. 0413-472215

Eerstvolgende verschijningsdata:

16-03-2021

25-05-2021

Kopij inleveren vóór:

03-03-2021

11-05-2021

U gelieve uw kopij **OP TIJD** aan te leveren, bij voorkeur per e-mail sturen naar: redactiewoordendaad@kpnmail.nl

In voorkomende gevallen kan de redactie een artikel inkorten of niet plaatsen.

Van de kerkelijk werker

Bij de startzondag op 13 september hebben we veel mensen kunnen zien en spreken, zie het verslag elders in deze Woord & Daad. Wat mij het meest opviel was dat mensen zoveel behoefte hebben aan contact, om elkaar te zien en te spreken.

Kerkdiensten digitaal, met of zonder beeld, kunnen het normaal-menselijke contact niet vervangen. Koffie drinken op afstand gaat niet. Mensen spreken

elkaar wel, maar dan meestal een-op-een. We horen niet meer zoveel van elkaar, en daardoor lopen we met elkaar het risico om de gemeenschap een beetje kwijt te raken.

Dat zou natuurlijk heel erg zijn. We zijn kerk, maar dat kun je niet anders zijn dan met elkaar. Een van de belangrijke dingen is dat we elkaar helpen, naar elkaar omzien. Elkaar bijstaan wanneer iemand het moeilijk heeft. En dat wordt een stuk moeilijker wanneer je elkaar niet meer ziet of spreekt.

Als kerkelijk werker wil ik graag gelegenheid maken voor die ontmoeting. Vanwege de corona-maatregelen kan er een he-leboel niet, maar laten we vooral kijken naar wat er wél kan. Maar ja, wanneer je een zeker risico loopt bij het elkaar ontmoeten, dan blijft het toch lastig om iets voor een groep mensen te organiseren.

Daarom ben ik blij dat we op woensdagmiddag 2 december kunnen starten met een *gespreksgroep Levensvragen en zingeving*. Ik heb zes aanmeldingen ontvangen. Mocht u zich ook willen opgeven, dan kan dat, maar dan zal ik een tweede groep starten. De eerste groep start om 14.30 uur in de kerk in Son.

Ook wil ik graag op een vaste middag in de week (ik denk nu aan maandag- of dinsdagmiddag) de kerk openen voor iedereen, om even voor de gezelligheid een kop koffie of thee te komen drinken. We noemen het Koffie-met-elkaar. Houdt u de nieuwsbrief in de gaten voor een eerste middag, ik verwacht in januari.

Wat wel weer van start is gegaan, is *Radio Manna*. Op woensdagmiddag om 12.00 uur maken Kirsten Wuijster, predikant in de Johannesgemeente Eindhoven, en ik een 'radio-' pro-

gramma. Dat is te ontvangen via kerkdienstgemist.nl *Johannesgemeente Eindhoven*. Het is rechtstreeks te volgen, maar ook later te beluisteren.

We hebben dit in het voorjaar gedaan en maken nu een vervolg tot aan 23 december. Er is gesprek, muziek, een verhaal, een column. En soms ontstaan er goede ideeën, zoals het maken van een Adventskalender, een kalender van hoop. U kunt zich hierop abonneren (door een mail aan mij te sturen). U krijgt dan elke dag een mail met daarin een mooie tekst of iets anders om de dag op een positieve manier te beginnen.

Voor activiteiten voor *Vorming & Toerusting* werken de voorgangers van de Johannesgemeente en ik samen aan een programma. Het jaarthema is 'Het goede leven'. We hebben echter nog geen precieze data. Houdt u de wekelijkse nieuwsbrief in de gaten.

Vanwege de verscherpte corona-maatregelen enkele weken geleden, meenden we als kerkenraad er verstandig aan te doen de zondagse diensten alleen uit te zenden (via kerkomroep.nl). We zijn blij dat vanaf Advent er wel weer diensten kunnen plaatsvinden in de kerk. U bent van harte welkom, mits u zich hiervoor aanmeldt. Er is een maximum van dertig personen. Houdt u hiervoor ook de wekelijkse nieuwsbrief in de gaten. *Wanneer u die niet kunt ontvangen, laat dat dan weten aan uw contactpersoon of aan mij zodat we een oplossing kunnen vinden.*

De *kerstviering voor ouderen* in de Kloptorenkerk kan helaas ook niet doorgaan.

Dat is heel jammer want het is een doorgaans goedbezochte gelegenheid. Maar omdat de maatregelen voor corona telkens veranderen en nog maar weinig toelieten op het moment waarop we de kerstviering zouden moeten voorbereiden, hebben we helaas moeten besluiten geen viering te organiseren. We willen wel zo snel als dat verantwoord is, een andere bijeenkomst voor deze groep organiseren. Wat zou het fijn zijn om elkaar aan het begin van de zomer te ontmoeten.

Wanneer u zou willen dat ik eens bij u langs kom, laat het me dan weten.

*Petra Zweers,
kerkelijk werker
tel. 06 587 744 50*

Diaconie

Sinds het voorjaar de diensten eerst helemaal niet door konden gaan en daarna voor slechts een kleine groep, is er ook niet meer gecollecteerd in de diensten. Het risico van besmetting was een reden om tijdelijk de collectes niet meer op de vertrouwde manier door te laten gaan en daarom hebben we u gevraagd uw collectegeld rechtstreeks naar de gekozen doelen over te maken.

Sinds juli hebben we daar nog een mogelijkheid aan toegevoegd. Wanneer u wilt, kunt u uw collectegeld nu ook op de rekening van de diaconie overmaken en zorgen wij ervoor dat het geld naar de diverse doelen wordt doorbetaald. Veel gemeenteleden vinden het fijn dat deze mogelijkheid er is, gezien de stijgende opbrengsten per maand. En, zoals u heeft kunnen lezen en horen, hebben we ervoor gekozen om 1 collectedoel per week te noemen. We vinden het spijtig dat we niet alle doelen, die we in ons rooster hebben staan, kunnen ondersteunen. Maar we zijn blij toch aan een deel van deze doelen, die veelal afhankelijk zijn van giften en collectes, een bedrag over te kunnen maken.

Om u een indruk te geven van de bedragen die wij tot op heden op deze manier hebben opgehaald en doorgestuurd, volgt hieronder een kort overzicht per maand:

Juli: € 227,44 (bestemd voor: Stg. Ommekaar, Diaconie, Voedselbank Best, Defence for Children)

Augustus: € 320,13 (bestemd voor: Precious stones, Stg. Kin-dia, Rwanda, Bogota zonder honger, Vluchtelingen in de knel)

September: € 563,60 (bestemd voor: Stg. Prithipura, ZWO, IKV/Pax Christi, Stg. Jarige Job)

Oktober: € 761,24 (bestemd voor: Rossing Center in Israel, Moldavië Christian Aid, Muziek aan Bed en het NBG)

Zoals u kunt zien, loopt het bedrag per maand nog steeds op. Mocht u ook een bedrag willen overmaken, dan kan dat op rekeningnummer:

NL45 RABO 0148 225 721 o.v.v. collectes maand.....

Wij zijn u, namens de genoemde doelen, daar heel dankbaar voor.

Penningmeester Diaconie,

Carla Poot-Tamerius

De gesprekken tijdens startzondag, over Eredienst en Pastoraat

Kerkdiensten in Coronatijd

De ervaringen/beleving van de uitzendingen vanuit de Johanneskerk waren zeer verschillend.

“In het begin heb ik wel gekeken, maar ben al snel afgehaakt, de aandacht verging”; deze ervaring werd door meerdere gedeeld. De onbekende gezichten werkten daar niet aan mee. “Toen onze kandelaar daar op tafel stond was dat iets vertrouwds”.

“Het was wel een mogelijkheid om toch iets van de zondagse dienst te beleven, fijn om daar toch op die manier mee bezig te zijn”.

Enkele mensen bezochten in juni/juli dienst(en) in de Johanneskerk, iemand meldde daardoor en door het bezoeken van bijeenkomsten (V en T) meer aansluiting te ervaren. Een andere reactie was gevoelens van eenzaamheid te ervaren tijdens het meemaken van de dienst in de Johanneskerk en vervolgens blij te zijn met de ontmoetingsdiensten in juli en augustus in onze kerk.

Via het internet werden kerkdiensten van andere gemeenten gevolgd. Kerkdiensten op TV en ‘Nederland zingt’ waren een goede mogelijkheid.

Op zich waren uitzending van de kerkdiensten vanuit de Johanneskerk en het programma ‘Manna’ van Kirsten Wuijster en Petra Zweers mooie initiatieven. Van een aantal mensen gehoord dat zij Manna leuk vonden.

Ervaring/beleving in deze Coronaperiode

De periode van de lockdown en ook nu nog is een eenzame tijd. De eenzaamheid kwam in alle groepen naar voren. De kerkdiensten en het contact met de gemeenschap en de ontmoeting werden zeer gemist. Het alleen op het scherm volgen van de dienst gaf een eenzaam en vervreemdend gevoel.

Bij bezoek aan mensen blijkt dat er ‘naweeën’ zijn, o.a. gevoelens van gemis, boosheid en teleurstelling. Er is angst om ziek te zijn dan wel te worden.

Dat de kerkdiensten, de koffie daarna en de ontmoetingen heel sterk werden gemist was overduidelijk.

Pastoraat/gespreksgroepen

Hoewel vanuit pastoraat wel wordt gereageerd op signalen, is ontmoeting afwezig geweest.

Een pleidooi werd gehouden voor kleinschalige ontmoetingsgroepjes, 3 à 4 personen, een sociaal babbeltje bij de koffie, maar ook het spreken over geloofszaken. We worden ouder, contacten worden minder, terwijl de behoefte er wel is. Er werd vervolgens opgemerkt dat dit bijna niet door het Pastoraat te organiseren is. Ook werd opgemerkt dat iets dergelijks ook vanuit de gedachte ‘het pastoraat van alle gelovigen’ door mensen zelf georganiseerd kan worden.

Er waren zeker in het begin van de lockdown veel telefonische contacten, er werden kaartjes verstuurd.

Bij het onderwerp ‘gespreksgroepen’ werden de groot-huisbezoeken van weleer genoemd, die kunnen in de kerk op veilige manier, volgens de regelgeving plaats vinden.

Vraag is: Wat kan wel, nu en in de toekomst en hoe kunnen we dat doen. Groepjes vormen van vier of vijf mensen en samen bekijken wat het thema/onderwerp zal zijn. Hoe verhoudt zich dat tot de maandagochtendgroepen. Deze (hechte) groepen bestaan al vele jaren. Echter er zijn ook mensen die daar niet aan meedoen.

Hoe kan spontaniteit worden losgemaakt om aan een gespreks-groep mee te doen.

Vraag bij dit alles is: Hoe krijgen we een ‘dekkend’ pastoraat, waarin iedereen wordt gezien.

Ontmoetingsdiensten

Deze diensten zijn zeer gewaardeerd.

De kringopstelling werd als prettig ervaren.

De informele sfeer voelde dichterbij, was aansprekend. Het interactieve en de meer persoonlijke aspecten waren heel fijn, er is de hoop dat dit er op één of andere manier in kan blijven. De kringopstelling is wel onhandig als je vooraan (bij de kathed) zit.

Verstaanbaarheid/akoestische aspecten moeten geoptimaliseerd.

Een andere reactie was: Gewone, liturgische dienst is beter, niet dat ‘geloop’. Het mag normaal, zoals het is geweest.

Er werd waardering en respect uitgesproken voor alle werk dat wordt verricht.

Petra Zweers, Rob de Jong, Nel van der Schouw

Afscheid van Boudewijn Goudswaard

Op dinsdag 3 november jl. hebben we op de natuurbegraafplaats in Heeze afscheid genomen van Boudewijn Goudswaard. Boudewijn was fysicus, maar ik zag hem veel meer als filosoof.

Hij was niet zozeer bezig met de aard van de dingen, maar met hun bestemming, zoals hijzelf het verschil tussen de natuurwetenschap en de religie omschreef.

Kort gezegd: het ene gaat erover hoe iets in elkaar zit, het andere over wat je er mee kunt of zou moeten doen.

Zo was het niet toevallig dat hij als voorzitter van de kerkenraad, samen met Dirk Grevink, leiding gaf aan het bezinnings- en vernieuwingsproces in de gemeente.

In dat proces werd nagedacht over waarin wij als gemeente van belang konden zijn in de wereld van vandaag.

Themagesprekken op huiskamerniveau, zaterdagse studiedagen bij de zusters van Liefde in Schijndel, instelling van ambtsgroepen, openstelling van allerlei ambtsfuncties voor leden en vrienden van de gemeente, aanpassing van ons kerkgebouw in Son voor alle niet-liturgische activiteiten, de jaren negentig van de vorige eeuw werden onder zijn leiding gouden jaren voor onze gemeenschap.

Dat Boudewijn vooral filosoof was kwam ook sterk tot uiting op de leeskring, waaraan hij deelnam.

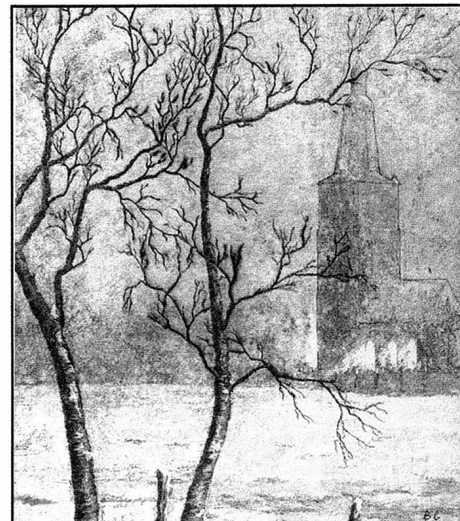
Die kring kwam al samen toen Hans de Pater nog leefde, we lazen daarin talloze theologische en filosofische boeken.

Boudewijn maakte steeds samenvattingen, die dan vervol-

gens in de kring konden worden besproken. Wat zullen we zijn inbreng missen!

Hij is begraven op de natuurbegraafplaats in Heeze, maar wij zullen ons zijn voortdurend zoeken naar de aard en vooral de bestemming van het leven herinneren.

Geurt Baerends

Het woord is aan...

Als gastvoorganger voel ik mij thuis in deze gemeenschap en daarom ben ik graag bereid om het woord te nemen.

Op 5 mei 2013 was het de eerste keer dat ik in St.-Oedenrode ben voorgegaan, en sinds die tijd ben ik regelmatig en met veel plezier jullie gast.

Van huis uit ben ik verpleegkundige, meer dan 45 jaar heb ik fulltime gewerkt als afdelingshoofd, o.a. in het Diaconessenhuis in Eindhoven en in Maxima Medisch Centrum in Veldhoven. De laatste 10 jaar als mediator, klachtenbemiddelaar. Van jongs af aan ben ik altijd actief geweest in de kerk, zondagsschool, diaken, ouderling, en als voorzitter van de kerkenraad. Maar nooit heb ik met de gedachte gespeeld om voorganger te worden.

Hoe is dat dan toch zo ver gekomen?

Jarenlang heb ik met een vriendin samengewoond, en ruim 10 jaar hebben we voor twee pleegdochteren gezorgd. Het waren mooie en drukke jaren. Bij pleegzorg weet je dat er mogelijk een moment komt waarop je het kind weer los moet laten. Dat overkwam ook ons. Eerst werd de jongste pleegdochter, ze was vijf toen ze bij ons kwam wonen en acht toen ze bij ons wegging, opgenomen in Herlaarhof, een psychiatrisch centrum speciaal voor kinderen. De jaren voorafgaande aan de opname, waren intensief en hebben veel van ons gevraagd. Kort na het vertrek van de jongste, mocht de andere pleegdochter terug naar haar biologische moeder. Het was een moeilijke tijd waartegen onze relatie niet bestand bleek te zijn, daarom bleef ik uiteindelijk alleen achter.

Dat was heftig; na een druk gezinsleven, met elke dag zorgen en problemen, werd het ineens stil. Waar zoek je dan je heil?

Ik besloot een week in retraite te gaan in een klooster, om na die hectische periode tot rust te komen en te bedenken: hoe nu verder.

Ik besloot om invulling te geven aan de ontstane leegte. Maar wat en hoe dan?

Tijdens die week in het klooster heb ik besloten theologie te gaan studeren, daar ligt mijn hart, daarin wilde ik me verdiepen. Het zaadje daarvoor is waarschijnlijk al veel eerder gezaaid, door mijn lieve en gelovige ouders, en het heeft zich verder kunnen ontwikkelen door deelname aan het jongeren leerhuis van Chris Mondt, en door het dagelijks meebidden van het officie bij de zusters Clarissen. Zo ben ik aan de studie theologie begonnen, naast mijn fulltime baan. Het bleek de juiste keuze, het heeft me gebracht wat ik zocht, niet alleen verdieping van mijn geloof, maar het heeft ook de ontstane leegte meer dan gevuld.

Het was nooit mijn bedoeling om van beroep te veranderen; ik was heel tevreden met mijn werk in het ziekenhuis. Maar kort na mijn afstuderen werd ik gevraagd 'een keertje voor te willen gaan' in Genderhof, een verzorgingshuis. Dat heb ik gedaan, en inmiddels ga ik regelmatig voor, in verschillende kerken in de regio.

Ik ervaar de kerkelijke gemeenschap als hartverwarmend, en daarbij gaat het niet alleen om het samen beleven en vieren van ons geloof. Het belang van het pastoraat mogen we niet onderschatten; het naar elkaar omzien zien in vreugde en verdriet. Dat hebben we tijdens de COVID-19 pandemie nadrukkelijk ervaren. Ondanks de opdracht sociale afstand te houden, hebben gemeenteleden op allerlei manieren naar elkaar omgezien, met telefoontjes, kaarten en tijdens alternatieve vieringen.

Pastoraat is belangrijk, maar voor mij blijft diaconaat de kerntaak van kerken, Gods' handen, voeten, ogen en oren zijn in deze wereld; helpen waar geen helper is. De Schrift staat vol met verhalen die ons dat duidelijk maken. Ik onderschrijf dan ook wat professor Herman Noordergraaf eens zei: "Een kerk die niet dient, dient tot niets." Destijds was ik als diaken en bestuurslid betrokken bij de opbouw van 't Hemeltje, en tegenwoordig ben ik voorzitter van het inloophuis voor dak- en thuislozen in de Catharinakerk. We zien daar veel mensen die wel een dak boven hun hoofd hebben, maar die het ontbreekt aan contacten met familie en vrienden, en die veelal ook te kampen hebben met financiële problemen. We zien veel eenzaamheid, en er zijn ook steeds meer gasten met een psychiatrisch ziektebeeld. De gemeente Eindhoven heeft een schitterend plan ontwikkeld en streeft ernaar om daklozen binnen veertien dagen te helpen met werk en een woning. Dat is prijzenswaardig, maar er zullen altijd mensen zijn die tussen de wal en het schip vallen, zoals thuislozen en eenzame mensen. Wat er ook gebeurt, voor die gasten zullen de deuren van ons inloophuis, altijd wijd open staan, wij willen helpen waar geen helper is.

De verhalen in de Schrift roepen ons op om te leven naar zijn beeld, om steeds meer op Hem te gelijken, om mensen nabij te zijn. Het begin als voorganger ligt in de studie theologie, waar ik leerde zijn Naam te spellen als -JHWH- "Ik zal er zijn, Ik zal nabij zijn".

Vanuit dat geloof tel ik mijn zegeningen!

Anneke Nieuwenhuizen

Vanuit de ZWO

In deze lastige Corona tijd blijft het voor ons, ZWO, ook lastig activiteiten te verzorgen.

Zoals eerder vermeld, hebben we ons aangesloten bij de actie van Kerk in Actie, Brabant voor Moldavië.

In dat kader hebben we dankbaar gebruik gemaakt van het aanbod van Firas en Layla Naam, om een maaltijd te koken. We hebben een bedrag van € 1000 over kunnen maken voor de speciale advent actie voor HomeCare in Moldavië (zie info op de website).

Rondom de dag van de mensenrechten 10 december, organiseren we meestal een schrijfactie voor Amnesty. Helaas gaat dat met de huidige regelgeving niet lukken. Wel willen wij u at-

tenderen op de online schrijfactie op de website van Amnesty (www.amnesty.nl), daar verwijzen ze u verder en kunt u toch uw bijdrage kwijt.

Fijn als u dat via die weg wilt doen.

Verder worden er voorzichtig contacten gelegd met de Johannesgemeente Eindhoven over eventuele samenwerking, ook dit proces gaat gewoon door en wij zien daar goede mogelijkheden.

Rest ons u goede feestdagen te wensen en een goede start van 2021.

Namens de ZWO,

Cora Rothuizen

Startzondag in Coronatijd, toch anders...

Toch anders, dat mag je wel zeggen. Het organiserend comité had de samenkomst in twee sessies van maximaal dertig personen ingedeeld. De ene om tien uur, de andere om drie uur. Ik had voor de tweede 'ingetekend'. Complimenten voor de organisatoren Nel, Petra, Johan, Jan, Rob en nog enkele hulpvaardige handen. Alles conform de officiële coronaregels. Bij binnenkomst keurig de handen ontsmetten. Geen handen schudden, hooguit een elleboogje. De stoelen in een ruime kring, met twee stoelen tussenruimte. Even wennen.

De bijzondere bijeenkomst begon met een gezamenlijke dienst, geleid door Petra Zweers onder het thema 'Het goede leven'. Petra's overweging ging over Job (Job 1: 1-12), wiens goede leven plotseling hevig verstoord werd - een parallel met de coronapandemie - maar die toch zijn vertrouwen in God behield. De liederen werden gezongen door een vijftal leden van de cantorij, begeleid door Maria Loohuis met aan de piano Hannah Bogman (in de ochtenddienst was Dirk Strasser de pianist). De gemeente mocht niet meezingen, hooguit wat neuriën. Maar het klonk toch best goed. Stiekem zong ik het slotlied zachtjes mee: Ga met God en hij zal met je zijn, jou nabij op al je wegen. In normale jaren zongen we dit lied na de bevestiging van nieuwe ambtsdragers. Die waren er deze keer niet. Wellicht later dit jaar?

Na de dienst werden de aanwezigen opgedeeld in twee groepen. In de ene praatten Johan Zwart en Jan Haan ons bij over het samengaan met de Johannesgemeente. Het behoud van onze gemeenschap (en de eigen vierplek) staat hierbij voorop. Van belang blijft de instandhouding van de lokale mogelijkhe-

den van Pastoraat en Diaconie. De gesprekken/verkenningen met de Johannesgemeente en andere kerken in de regio gaan inmiddels door, zij het met enig horten en stoten door corona.

In de andere groep gingen Petra Zweers, Nel van der Schouw en Rob de Jong met ons in gesprek over Pastoraat en Eredienst in de afgelopen periode en in de nabije toekomst. Iedereen kon hierover zijn/haar mening geven en suggesties doen. Dit leidde tot geanimeerde gesprekken, o.a. over de kerkindeling zolang we met corona te maken hebben. Voor velen waren de internetuitzendingen vanuit de Johanneskerk, waar ook onze eigen Petra, enkele ambtsdragers en musici aan meewerkten, maar een sober 'surrogaat' voor de fysieke diensten in onze eigen kerk. Ze misten de gezamenlijke viering, de samenzang, en natuurlijk de koffie-ontmoeting na de dienst.

Rob peilde de interesse voor een meer interactieve vorm van vieringen. Er waren voor- en tegenstanders. Wordt vervolgd. Petra en Nel vertelden van hun eigen ervaringen tijdens de achterliggende periode. De confrontatie met de nieuwe situatie, soms zeer persoonlijk (in gezin en werk), de gevolgen voor de contacten met onze gemeenteleden.

Tot slot bleek dat er veel waardering was voor de kerkenraad en andere vrijwilligers tijdens de afgelopen moeilijke periode en de organisatie van deze startzondag. Een welgemeend (en welverdiend!) applaus was hun deel.

Arie van der Harst (red.)

Petra in een van de gespreksgroepen

De kerkdienst op gepaste afstand

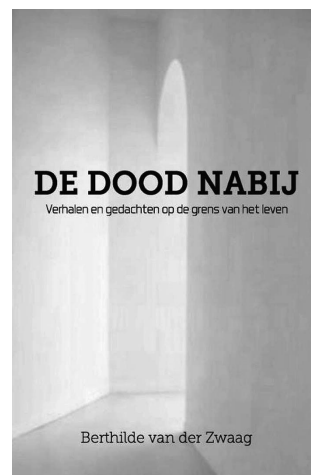
Boek 'De dood nabij'

In oktober is het boek 'De dood nabij. Verhalen en gedachten op de grens van het leven' van Berthilde van der Zwaag uitgekomen.

Het gaat over de laatste levensfase. Het zijn ervaringsverhalen en reflecties: gedachten over het thema 'dood', zoals de vraag naar een hiernamaals, of praktische gegevens zoals over waken bij een stervende en het voeren van een gesprek over het levenseinde.

Vanwege de coronamaatregelen kan er helaas geen boekpresentatie zijn.

Informatie op: www.berthildevanderzwaag.nl

Mondtjesmaat

De waanzin heeft het hoogste woord

(N.a.v. Gezang 466 uit ons huidige liedboek)

Gezang 125 uit ons oude Liedboek voor de Kerken is sinds zijn verschijnen in 1972 een zeer geliefd lied geworden gedurende de jaarlijkse Advent. Het is geschreven door Willem Barnard, die het in Engelse liedboeken vond. Daar stonden maar vijf strofen, terwijl de oorspronkelijke Latijnse versie uit zeven strofen bestond, bedoeld voor de zeven dagen vóór 24 december, om gezongen te worden tijdens de vesper. Elke dag één strofe bij het zingen van het Magnificat (Maria's loflied).

Later heeft Barnard die hymne opnieuw vertaald en nu met alle zeven strofen. Het zinde hem helemaal niet dat inmiddels in kerkelijk Nederland het refrein: "wees blij" als een adverts-wake-up-call ingeburgerd was geraakt.

Barnard zelf noemde dat *blaten*. Ik moest erg lachen toen ik dat las.

Welke dichter is in staat zijn eigen werk zo kritisch te benaderen? Als een ander het had opgemerkt was hij misschien wel verongelikt geweest.

Nu, Barnard noemt het bekende "Wees blij" dus *blaten*. En dan denk je toch onmiddellijk aan een kudde schapen? Ik vind die zelfkritiek grandioos. Ja, ikzelf heb al die jaren heerlijk mee geblaat en het lied is mij ook nog erg lief geworden. Tot ik op een zondag in Advent in de Oudkatholieke Kathedraal van Sinte Gertrudis in Utrecht Barnard's latere versie zong, die in het Oudkatholiek Gezangboek (559) staat:

*"Op aarde plant het kwaad zich voort,
de waanzin voert het hoogste woord,
het zaad verdort, de oogst wordt schraal,
o Wijsheid, daal als vruchtbare taal!
O kom, ja, kom, Emmanuel!
Verblijd uw volk, uw Israël!"*

De melodie werd rond 1960 gevonden in *Rituel à l'usage d'une abbaye de femmes* uit 1490-1510, dat zich in de Bibliothèque Nationale de France bevindt. De vierkante noten wijzen op verwantschap met het gregoriaans

Het was alsof mijn hart openging. Hier opeens was de Bijbelse theologie helemaal aanwezig! Terwijl de eerste versie, hoe mooi ook, toch een naar binnen gekeerd lied van de kerk was, stonden hier Israël en daarbij ook de kerk opeens midden in de wereld.

Toen ik een jaar later aan dirigent Ruud Huijbregts voorstelde om de nieuwere versie tijdens de Lessons and Carols in de Cathrien te zingen, weigerde hij dat, omdat hij voorrang wilde geven aan de eerste versie. Natuurlijk, kerkmusici willen schoonheid en die eerste woorden van de nieuwe versie waren veel te rauw! Veel kerkmensen willen niet graag dat zaken, waar het eigenlijk om gaat al te luid worden geroepen.

"Laten wij het fijntjes houden", riep een kerkganger mij eens verwijtend toe.

Maar kijk nu nog eens naar dat lied. Barnard heeft het geschreven voordat Poetin, Erdogan en Trump bestonden. Wel was Hitler al gepasseerd, en natuurlijk waren er ook toen foute regimes, denk aan Pinochet. Maar zo erg en verbreed als het nu is, was het toen nog niet. Dat is de kracht van het kerklid. Dat kan zomaar een nieuwe impuls krijgen als de tijden veranderen. Ik schrijf dit een dag vóór de Amerikaanse verkiezingen en die alleen al weerspiegelen de woorden uit de tweede regel: 'de waanzin voert het hoogste woord'. Een president die ongestraft 20.000 aperte leugens kan verkopen en daarmee de wereld in een nog grotere gevarezone brengt dan die al was, wordt hiermee aan de kaak gesteld! 'Het zaad verdort, de oogst wordt schraal', wat zijn dat in deze context onheilspellende woorden! De gemakzuchtige oplossingen van politici als Trump zullen voor het klimaat en de gezondheid grote gevolgen hebben. En dan die aanroeping van de wijsheid: 'O wijsheid, daal als vruchtbare taal!'

Nee, daar is niet filosofie mee bedoeld, maar het Bijbelse begrip chokma, de diepe praktische wijsheid van de traditie, unieke levenservaring dus, die richting geeft aan het goede leven: Wat een wonderbare zin.

Voorals je Trump al zijn onzinnigen hoort uitventen, klinkt hier het diepe verlangen naar de taal die ertoe dóet. De taal van bevrijding, de exodus-taal van het nieuwe leven en van de nieuwe mens.

Dat staat duidelijk in het ook nieuwe, tweede vers:

*"Verlichte wolk en lopend vuur,
zo waart gij eens op aarde hier,
die onze Heer en Meester zijt,
zie neer en kom in majesteit!"*

Dus zo wordt gedurende de Advent, geheel in overeenstemming met de lezingen van de Adventstijd en ook nog de weken daarvoor, de aandacht gericht op de barre geschiedenis waarin wij met z'n allen verkeren en waar het licht van de Messias niet zomaar een walmend pitje is, maar een lopend, laaiend, ja, verterend vuur!

Zowel bij Lukas als bij Mattheus is de geboorte van Jezus ingebed in de geopolitiek van die tijd, en dat is niet bedoeld als tijdsaanduiding, maar om synagoge en kerk te leren: niet Herodes, en niet Augustus hebben de macht, maar dit mensenkind, de nieuwe mens! Zelfs als de komende dagen blijkt dat Trump weer zou hebben gewonnen, houd ik daaraan vast! Immanuel: God-met-ons!

Chris Mondt
c.mondt@gmail.com

Corona: het kantelpunt?

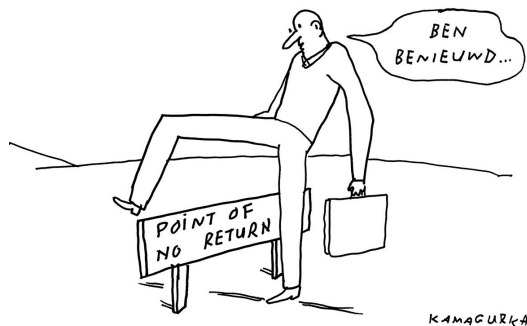
Ik schrijf dit stukje in het weekend van 26/27 september, een paar maanden voor het verschijnen van deze Woord&Daad. De tweede coronagolf is gearriveerd. We zijn terug naar óf. De lockdowns in de regio's en de alarmsituaties in de ziekenhuizen zijn weer terug. De opinierubrieken in de kranten en op TV zitten er dagelijks vol van. Dit weekend las ik twee artikelen die beide spraken over een 'kantelpunt' of een 'omslag in ons leven', en - opmerkelijk - zeker niet in negatieve zin!

Het ED/AD sprak met de Duitse filosoof en schrijver Philipp Blom. Zijn verhaal deed mij denken aan een uitspraak van onze eigen Petra Zweers. In het begin was de uitbraak van het virus een 'ver van mijn bed show', totdat zij persoonlijk geconfronteerd werd met de gevolgen ervan in haar eigen directe omgeving, thuis, in het ziekenhuis, in onze kerkgemeente. Ze zat er ineens middenin. Letterlijk zegt Blom: "Corona is belangrijk om twee redenen. Mensen hebben gezien dat dit niet iets is wat ver weg gebeurt en alleen anderen overkomt. Het is hier en overkomt mij, mijn collega's en mijn familie". "Maar", zegt hij "belangrijk is dat we nu weten dat het anders kan. Jaren kregen we te horen als je kritiek had op het ontketende globale kapitalisme: "ja, dat klopt wel van die milieuproblemen, die vuile lucht, het plastic in de oceaan. Maar ja, wat moeten we doen: we kunnen de machine moeilijk stoppen".

"Nou, dat kan dus wel. Corona heeft een deel van de economie letterlijk stilgelegd. Dit heeft aangetoond dat een maatschappij wel degelijk zelf besluiten kan nemen. Dat we ook kunnen kiezen voor iets dat *niet* 'marktconform' is. We hebben de afgelopen maanden mensen beschermd die niet economisch actief zijn, die de staat zelfs geld kosten: armen, ouderen, zieken. Een waanzinnige keuze vanuit het marktdenken. Maar het is gewoon gebeurd. Poef!"

De NRC van hetzelfde weekend opent met de kop "Het kantelpunt: een stille aanloop en ineens is het zover". Het hoofdartikel toont een foto van afbrekend ijs van een gletsjer op Groenland met het onderschrift dat bij opwarming met 2 graden ijskappen niet gelijkmatig maar met sprongen smelten. "De mens denkt lineair, de logica van exponentiële groei bevat hij moeizaam. *Tot het kantelpunt is bereikt!* Zie de tweede golf, en het sprongsgewijs smeltende Zuidpoolijs". Als illustratie haalt de schrijver (Hans Steketee) een gesprek aan uit de roman van Hemingway *The sun also rises* (1926) met een man die failliet is.

"How did you go bankrupt?" Bill asked.
"Two ways" Mike said. "Gradually and then suddenly".

Het artikel gaat verder met voorbeelden uit het dagelijks leven: omslagen in de samenleving, gezondheid, de beurs of een relatie, telkens voorafgegaan door een lange onderhuidse aanloop. Het citeert Joris Luyendijk, die vindt dat 'kantelpunt' eigenlijk een te vriendelijk woord is, gegeven de lading - 'Point of no return' is al beter.

Terug naar Philipp Blom. De interviewer stelt, dat bij de eerste coronagolf je veel mooie ideeën hoorde over een andere manier van leven. Nu maken we vooral ruzie en willen we terug naar vroeger, het denken over een andere samenleving lijkt alweer vervlogen. Zo snel gaat het niet, zegt Blom. Voor grote veranderingen heb je meer nodig dan één epidemie. We zullen moeten leren 'ergens van af te zien', keuzes te maken. Het economisch model dat we kennen heeft tot nu toe goed gewerkt. Maar we zullen het anders moeten doen. 'En we hebben niet veel tijd. We kunnen niet wachten tot een nieuwe generatie dingen anders gaat doen'. Het rijke westen zal op grotere schaal moeten samenwerken met armere landen, b.v. op gebied van duurzame energiebronnen en betere voorwaarden voor de afzet van duurzaam geproduceerde producten op de Europese markten.

Hij gaat nog verder. In een gedigitaliseerde economie zal er ook in het westen minder werk zijn, dus voor velen minder inkomen om hun gezinnen te onderhouden. De tegenstelling tussen arm en rijk zal alleen maar groter worden. Er zal een omslag moeten komen in ons marktmodel. 'Het gaat niet alleen om de winst, maar ook wat het bedrijf betekent voor de omgeving, de samenleving en het milieu'. Hij spreekt zelfs over de noodzaak om na te denken over een basisinkomen voor iedereen...!

Het Covid-19 virus heeft ons wel aan het denken gezet. Laten we hopen dat Corona inderdaad een kantelpunt is, een wake-up call, om ons leven te beteren, om anders om te gaan met onze consumptieve manier van leven, de ongebreidelde zucht naar welvaart en macht, de nog steeds doorgaande uitputting van de natuur, vervuiling van het milieu etc. Dan heeft het virus toch nog veel goeds gebracht! En nu maar wachten op een ander kantelpunt: het vaccin tegen het coronavirus. We hopen en bidden dat dit niet meer te lang op zich zal laten wachten!

Arie van der Harst

Bronnen:

Artikel ED/AD van 26.09.20 (Bob van Huët); artikel NRC van 26.09.20 (Hans Steketee)
Illustratie: Point of no return (Kamagurka - NRC)

Kerstpakkettenactie 2020

In Son en Breugel gaat de kerstpakkettenactie van de gezamenlijke kerken weer van start! Mogen wij ook dit jaar weer op u rekenen?

Er zijn in onze gemeente nog steeds mensen, die moeite hebben de om eindjes aan elkaar te knopen. Voor deze mensen is de actie bedoeld. Wilt u ook uw steentje bijdragen en iemand anders een plezier doen?

U kunt uw kerstpakket, of een deel daarvan, afgeven bij de kerk aan de Zandstraat. Ook losse producten zijn welkom. *Let daarbij wel op de uiterste houdbaarheidsdatum. Producten die over deze datum zijn worden niet in de pakketten geplaatst.*

Uw financiële gift wordt zeker ook gewaardeerd, zodat er iets extra's kan worden gekocht als aanvulling op de ingeleverde artikelen.

Waar kunt u terecht?

Van 14 tot en met 23 december kunt u uw pakketten of financiële gift afgeven bij de Protestantse kerk, Zandstraat 26 in Son.

Openingstijden: 14 t/m 17 december van 10.00 tot 12.00 uur.

Van 18 t/m 23 december van 09.00 t/m 16.00 uur, m.u.v. zondag 20 december.

Hartelijk dank!

De gezamenlijke kerken van Son en Breugel.

Diaconaal Inloophuis 't Hemeltje in tijden van corona

Sinds eind februari worden we in Nederland direct geconfronteerd met het coronavirus.

Dat heeft een behoorlijke weerslag op onze samenleving. Ook als inloophuis ontkomen we niet aan het nemen van vergaande maatregelen, conform de RIVM-maatregelen én de 1,5 meter afstand.

Vanaf 11 maart mogen alleen de echte daklozen nog in huis komen. De thuisloze mensen (vaak oud-daklozen met een huis of kamer) wordt gevraagd thuis te blijven. Alle mensen die binnen komen worden eerst getemperatuurd. Als ze geen koorts hebben, mogen ze naar binnen. Maar de tijd haalt ons in. We besluiten om met name onze oudere vrijwilligers niet meer in te roosteren voor huiskamerdiensten. Daarna gaat het snel met alle maatregelen.

Er is ook regelmatig overleg met het crisisteam van de gemeente en met de straatarts.

Om de groep daklozen te spreiden, is 't Hemeltje is nu tegelijk open met de inloop van het Leger des Heils en met de extra inloop bij Ervaring die staat. We zijn alle drie tegelijk open. Er kunnen vanwege de 1,5 meter nog maar maximaal 9 personen binnen. Mensen moeten blijven zitten en niet gaan lopen. Iedereen moet zich houden aan de afstand, gasten en werknemers. Er liggen nu extra lijnen op de vloer om de afstand aan te geven.

Voor de gasten is er eten en drinken en ze kunnen douchen. We vragen daarvoor nu maar even geen geld.

Het geen plek hebben voor thuisloze mensen was heftig, we vonden dat heel vervelend. We hebben vanaf begin mei twee keer per week een extra koffie-uurtje voor hen ingesteld.

Eind mei hebben we opgeschaald naar maximaal 15 gasten door het plaatsen van twee tenten in de tuin. Gelukkig hebben we een mooie droge zomer. De maatregelen worden wat versoepeld, maar de afstand moet gehandhaafd blijven. Dus nog steeds 15 personen in huis.

Dit gaat door tot de strengere maatregelen in oktober. Vanaf die tijd worden de gasten weer getemperatuurd voor ze binnen mogen. Alle werknemers dragen een mondkapje. Begin november worden de tenten afgebroken. Gelukkig hebben we met passen en meten toch 15 plaatsen in huis kunnen realiseren. En zo kunnen we nog steeds het huis open houden.

Maar wat doet dit nu met ons, met de werkers, met de vrijwilligers, het bestuur? Het was, is en blijft een spannende periode. Dat betekent voor het werken in huis: flexibel zijn, creatieve oplossingen zoeken en dat alles binnen de geldende RIVM-maatregelen en de 1,5 meter afstand houden tot elkaar. Het vergt veel van ons allemaal.

In oktober bestaat 't Hemeltje 25 jaar. Helaas kunnen we daar geen groot feest van maken in deze tijd. Dat houden we dan nog maar even te goed. En straks is het weer kerst. Normaal zouden we dan een kerstviering hebben en aansluitend ons kerstdiner voor zo'n 70 gasten.

Dat is dit jaar niet mogelijk. Wel kunnen we beide kerstdagen open zijn en de gasten dan verwennen met een goede maaltijd. En hoelang dit allemaal nog gaat duren? Geen idee. Maar dankzij de inzet van onze werkers en een behoorlijk aantal vrijwilligers kunnen we als Hemeltje nog steeds open zijn voor onze gasten.

Mede namens het bestuur,

Jeannet Venekamp

Gedenken overledenen

Op 1 november was het gedachtenisavond. Dit jaar is door Corona alles anders, zeker ook in de kerk en ook op deze zondag. De plannen die in september al coronaproof waren gemaakt moesten weer worden gewijzigd door ontwikkelingen in de verspreiding van het virus en de aangescherpte regelgeving. De veiligheid van alle kerkgangers is steeds prioriteit nummer één.

In goed overleg van ambtsgroepen eredienst, pastoraat en de kerkenraad waren er deze zondag drie sobere diensten met dezelfde inhoud. Er waren vele positieve reacties van kerkgangers, van nabestaanden die het afgelopen jaar een dierbare hebben verloren en van luisteraars die de diensten via internet hebben beluisterd. Een groot goed dat we dit als gemeente in deze periode van beperkingen samen hebben kunnen beleven.

Op zaterdag 31 oktober was de kerk open

Voor mensen die even in stilte een kaarsje wilden opsteken en gedenken. En als er behoefte was aan een luisterend oor, gesprek, een woord van troost en bemoediging, kon dat ook. In één van de gesprekken werd een mooi verhaal verteld. En dat vindt u hieronder.

Mijn kaarsje voor Klaas

Zaterdag 31 oktober was er in de kerk gelegenheid om een kaarsje op te steken voor iemand die het afgelopen jaar is overleden. En dat ging ik doen voor Klaas.

Klaas en zijn vrouw waren meer dan dertig jaar hele goede vrienden en zoals dat altijd gaat: over van alles werd gepraat.

Zo ook over dood gaan. De meningen waren verdeeld. Klaas geloofde niet dat er na dit leven nog 'iets' was: dood is over - uit - voorbij. Ik dacht daar anders over en geloofde wel in een leven na dit leven. Ik beloofde Klaas dat als ik 'er al zou zijn' en hij kwam voorbij, ik voor hem de deur gauw open zou doen en hem binnen laten. Ondanks zijn 'niet geloof' vond hij het een prachtig idee. Hij vertelde dan ook aan iedereen: "Als ik dood ga doet Tini..." In de loop der jaren kwam dit zinnetje regelmatig even voorbij.

Maar Klaas, ik heb mijn belofte aan hem niet waar kunnen maken. Afgelopen jaar is Klaas nog plotseling overleden. En daarom, Klaas, steek ik vandaag dit kaarsje aan voor jou. Dit moest ik even doen. Het is goed zó.

Tini Malingré

Uit de Gemeente

Kerkdiensten

Tot nader order worden de kerkdiensten in de kerk aan de Zandstraat, Son gehouden. Vanwege corona-maatregelen is bijwoning van de diensten voorlopig alleen voor een beperkt aantal personen mogelijk, na aanmelding vooraf bij Nel van der Schouw, tel. 0413-477914, e-mail: nelvanderschouw@kpnmail.nl
Zie ook de digitale nieuwsbrief voorafgaande aan de dienst.

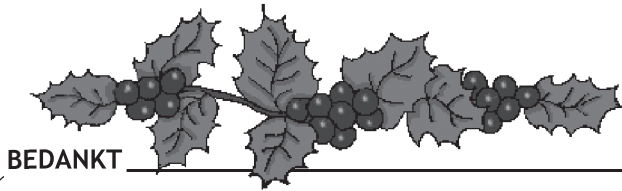
13 december	10.00 uur:	Drs. W. v.d. Wouw
20 december	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
24 december	21.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen Kerstavond
25 december	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen Kerstmis
27 december		GEEN DIENST
03 januari	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, Nieuwjaarsdienst
10 januari	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
17 januari	10.00 uur:	Ds. R. Wijkhuizen
24 januari	10.00 uur:	Mw. ds. M. Boon, carrousel dienst
31 januari	10.00 uur:	Mw. P. Zweers, carrousel dienst
07 februari	10.00 uur:	Mw. ds. C. Beeuwkes, carrousel dienst
14 februari	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
21 februari	10.00 uur:	Ds. R. Wijkhuizen, 1 ^e zondag 40-dagentijd
28 februari	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen. 2 ^e zondag 40-dagentijd
07 maart	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, 3 ^e zondag 40-dagentijd
14 maart	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen, 4 ^e zondag 40-dagentijd
21 maart	10.00 uur:	Ds. H. Veltkamp, 5 ^e zondag 40-dagentijd
28 maart	10.00 uur:	Mw. ds. B. van Litsenburg, 6 ^e zondag 40-dagentijd

Familieberichten

OVERLEDEN

06 september	Dhr. W.H. de Graaf, 87 jaar, Oerallaan 2, 5691 JR Son en Breugel
14 oktober	Mw. M.M. Loeffen, 84 jaar, Brederodestraat 9, 5691 HN, Son en Breugel
29 oktober	Dhr. B. Goudswaard, 86 jaar, Rietlaan 8, 5691 EP Son en Breugel

Laten wij meelevens met de nabestaanden en hen dragen in onze gebeden.

BEDANKT

Op zaterdag 31 oktober jl. waren er twee belangrijke dingen, die het kleurloze bestaan in deze coronatijd, toch een mooi tintje gaven.

Als eerste was er het onverwachts bezoek van Carla Poot die ons een boekje bloemen bezorgde namens onze kerkgemeenschap. Geweldig mooi was het. We hebben ervan genoten.

Deze morgen, na drie weken hebben we het pas opgeruimd. Waarom dat? De dag ervoor, namelijk 30 oktober, mochten Lenie en ik in dank herdenken dat we 68 jaar geleden waren getrouwd. Heel fijn om te ervaren dat in deze bijzondere tijd, waar de persoonlijke contacten tot een minimum zijn gedaald, er toch kennelijk aan je wordt gedacht.

Daarom heel veel dank hiervoor. We hopen dat de tijd spoedig aanbreekt dat we op Zondagmorgen ons vertrouwde plaatsje weer kunnen innemen. Dus maar geduldig wachten.

Het tweede wil ik ook graag vermelden. Het feit dat we onze minister-president op de avond van Hervormingsdag op de computer nu niet alleen over corona hoorden spreken in zijn Protestantse Lezing van het Online Petrus Festival. Ook dit was een geestelijke opkikker voor deze tijd. Vandaar mijn koppeling tussen beide. Een teken aan de wand.

Het lijkt niet zó belangrijk, maar deze twee zaken horen bij ons en ons 'Kerk zijn'. Maar wat betreft Son, nogmaals onze dank!!

Lenie en Jan de Witte

Op 23 oktober waren wij 25 jaar getrouwd.

Geen feest door de omstandigheden van nu.

Op zondag 25 oktober wel een feestelijk boekje bloemen vanuit de kerkdienst.

Hartelijk dank daarvoor.

Peter Raaijmakers en Nel van der Schouw

De gedachtenisdienst voor de overledenen op 1 november was bijzonder. De warmte, de zorgvuldigheid en de eenvoud van de herdenking, tezamen met het dubbele beeld in de spiegel -scherven én licht - deden goed. Het maakte dat mijn man tegelijkertijd afwezig én aanwezig voor me is dan ooit, maar dat is ook precies zoals het is. Graag wil ik allen die meegewerkt hebben aan deze dienst én zorgden dat deze in coronatijd toch kon doorgaan heel hartelijk bedanken!"

Juliette Maas-van Dieten

Lieve mensen,

Heel hartelijk dank voor de vele lieve en troostende brieven en kaarten die ik na het overlijden van Boudewijn mocht ontvangen.

Ondanks alle belemmeringen door corona heb ik de nabijheid van de gemeente als een warme deken om mij heen gevoeld.

Met een hartelijke groet,

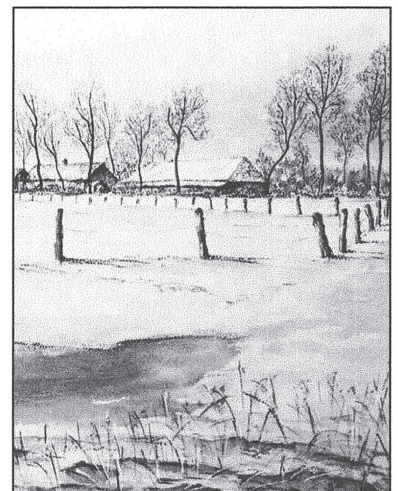
Jetty Goudswaard

Wij bedanken iedereen voor de liefdevolle belangstelling en de fijne bezoeken, voor de vele hartverwarmende telefoontjes, brieven, kaarten en App-berichten met treffende woorden en mooie herinneringen, en voor de prachtige bloemen die wij mochten ontvangen na het overlijden van mijn liefste man, vader, schoonvader opi en opa **Pim de Graaf**.

Het was daarbij voor ons werkelijk ontroerend en het sterkt ons om te hebben kunnen horen en merken hoe geliefd, inspirerend en betekenisvol Pim een leven lang is geweest voor zoveel mensen om ons heen.

Sanny

*Anne Jacob, Suus, Jaap
René en Marein, Gijs, Koen, Daan*

*De redactie van
Woord&Daad wenst
haar lezers, schrijvers
en bezorgers gezegende
kerstdagen en een
gezond, inspirerend
2021*

UITZENDING DIENSTEN VIA INTERNET

Diensten in Son worden uitgezonden via het Internet: www.kerkomroep.nl en kunnen desgewenst ook later worden beluisterd

Wegwijzer

KERKGEBOUWEN

Kerk van de Eenheid in Christus, Zandstraat 26, Son, tel. 0499-477757.
Beheerder: dhr. P. Greijdanus, tel. 06-18625439.
Knoptorenkerk, Kerkdijk 8, St.-Oedenrode, tel. 0413-479067.
Contactpersoon voor gebruik of verhuur: dhr. P. de Koning,
Stichting 'Knoptorenkerk', tel. 06-23916912.

KERKELIJK WERKER

Mw. P. Zweers,
tel. 06 587 744 50
e-mail: kerkelijkwerker@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl
Werkdagen: maandag, dinsdag en woensdag.

COÖRDINATOR KERKDIENTEN

Mw. R. van der Lugt, tel. 0499-474227, e-mail: lugt.kerk@kpnmail.nl

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 197, 5690 AD Son.
Het kerkelijk bureau is gevestigd in de kerk aan de Zandstraat in Son en is iedere donderdag geopend van 09.00-11.00 uur.

KERKENRAAD

Scriba: dhr. A. F. Vink,
tel. 06 239 565 20, e-mail: scribaat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

AMBTSGROEP BEHEER

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.

- De kerkelijke bijdragen kunnen worden overgemaakt naar bankrekening NL78 ABNA 0482 3701 65 t.n.v. de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel.
- Rekeningen kunnen worden gestuurd naar de penningmeester via het kerkelijk bureau.
- Wijzigingen in persoonsgegevens in verband met geboorte, huwelijk, overlijden of verhuizing s.v.p. doorgeven aan de ledenadministratie via het kerkelijk bureau. Een geboortekaartje of verhuisbericht is voldoende.

DIACONIE

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 t.n.v. Diaconie van de Protestantse Gemeente, St.-Oedenrode, Son en Breugel.

Werkgroep Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 o.v.v. Werkgroep ZWO te Son.

FAMILIEBERICHTEN

Voor plaatsing in dit blad op te geven aan dhr. T. Waanders, Hoogenberg 5, 5691 DN Son, tel. 0499-472721, of door toezending van geboortekaartje, huwelijksaankondiging of rouwannonce.

HULPGROEP 'OMMEKAAR' ST.-OEDENRODE

Verricht hand- en spandiensten. Telefonisch te bereiken:
maandag van 09.30-10.30 uur, tel. 0413-472066 (b.g.g. 0413-474765) en
donderdag van 12.30-13.30 uur, tel. 0413-474765 (b.g.g. 0413-472066).

WEBSITE GEMEENTE

www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG

Mw. Chr. Drubbel, e-mail: chrisdrubbel@gmail.com

VRIJWILLIGERSSTEUNPUNT

Bereikbaar via het CMD, Europalaan 2, 5691 EN Son en Breugel, op werkdagen van 9.00-13.00 uur (telefonisch bereikbaar tot 17.00 uur, tel. 0499-491470).
Of via e-mail: vrijwilligerssteunpunt@levgroep.nl

ARM-IN-ARM GROEP

Mw. D. van den Nieuwenhuijzen, tel. 0499-475697.